

КОНТРОЛЬНЫЙ
ЭКЗЕМПЛЯР

Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка»

А.В.Макоўчык
2020 г.
Рэгістрацыйны № УД 30-01-21-2020 /вуч.

ГІСТОРЫЯ КАСЦЮМА І СЦЭНІЧНАЕ АФАРМЛЕННЕ ТАНЦА

Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне
(па выбары студэнта)
для спецыяльнасці:

1-03 01 07 Музычнае мастацтва, рытміка і харэаграфія

2020 г.

Вучэбная праграма складзена на аснове аснове адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі ОСВО 1-03 01 07 па спецыяльнасці 1-03 01 07 Музычнае мастацтва, рытміка і харэаграфія, № 87 ад 30.08.2013 і вучэбнага плана па спецыяльнасці

СКЛАДАЛЬНИК:

Н.Г.Мазурына, дацэнт кафедры тэорыі і метадыкі выкладання мастацтва ўстанова адукацыі “Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка”, кандыдат філалагічных навук, дацэнт

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай тэорыі і метадыкі выкладання мастацтва
(пракакол № 11 ад 21.05.2020 г.);
Загадчык кафедры

Ю.Ю.Захарына

Саветам факультэта эстэтычнай адукацыі ўстанова адукацыі “Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка”
(пракакол № 12 ад 02.06.2020 г.)
В.а. дэкана факультэта

І.Э.Цішкewіч

Афармленне вучэбнай праграмы і суправаджаючых яе матэрыялаў дзеючым патрабаванням Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь адпавядае

Метадыст вучэбна-метадычнага
аддзела БДПУ

 А.А.Краўчанка

Дырэктар бібліятэкі

 Н.П.Сяткоўская

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Сярод пытанняў мастацкай культуры асобнае месца займае гісторыя касцюма, вывучэнне якой неабходна для павышэння ўзроўню кампетэнтнасці будучых настаўнікаў у галіне рытмікі і харэаграфіі. Вучэбная дысцыпліна “Гісторыя касцюма і сцэнічнае афармленне танца” (дысцыпліна па выбары) разглядае асаблівасці традыцыйнага і гістарычнага касцюма розных краін і народаў свету, знаёміць студэнтаў з тэарэтычнымі асновамі канструявання касцюма і яго ўвасабленнем на сцэне, асноўнымі тэндэнцыямі развіцця мастацтва сцэнаграфіі. Падчас вывучэння гісторыі касцюма асобая ўвага звяртаецца на цэласнасць і індывідуальнасць касцюма пэўнай эпохі і пэўнага народа, асаблівасці камбінавання элементаў касцюма – вопраткі, абутку, прычосак і галаўных убораў, упрыгожванняў і касметыкі. Выкладанне вучэбнай дысцыпліны прадугледжвае інтэлектуальнае, маральнае і эстэтычнае развіццё.

Вучэбная дысцыпліна “Гісторыя касцюма і сцэнічнае афармленне танца” (дысцыпліна па выбары) вывучаецца ў сувязі з такімі дысцыплінамі дзяржаўнага кампанента як інтэграваны модуль “Гісторыя”, а таксама дысцыплінамі кампанента ўстановавы вышэйшай адукацыі “Сусветная мастацкая культура”, “Гісторыя выканальніцкага майстэрства”, “Мастацкая культура Беларусі”, “Асновы кампазіцыі і методыка працы з дзіцячым харэаграфічным ансамблем”.

Мэта і задачы вучэбнай дысцыпліны

Мэта вучэбнай дысцыпліны “Гісторыя касцюма і сцэнічнае афармленне танца” – павышэнне кампетэнцыі ў галіне гісторыі касцюма і сцэнічнага афармлення танца.

Задачы:

1. фарміраванне ведаў аб касцюме, яго асаблівасцях, зменах на працягу гістарычнай эвалюцыі;
2. развіццё ўменняў вызначаць характэрныя для эпохі, народа, нацыі рысы касцюма;
3. вызначэнне ролі, месца і значэння касцюма ў пастаноўцы танцаў і сцэнічных мерапрыемстваў.

Патрабаванні да асваення вучэбнай дысцыпліны

Патрабаванні да ўзроўню асваення зместу вучэбнай дысцыпліны “Гісторыя касцюма і сцэнічнае афармленне танца” вызначаны адукацыйным стандартам па спецыяльнасці 1-03 01 07 Музычнае мастацтва, рытміка і харэаграфія.

Вывучэнне вучэбнай дысцыпліны “Гісторыя касцюма і сцэнічнае афармленне танца” павінна забяспечыць фарміраванне ў студэнтаў акадэмічных, сацыяльна-асобасных і прафесійных кампетэнцый.

Патрабаванні да акадэмічных кампетэнцый.

Студэнт павінен:

-АК-5.Быць здольным спараджаць новыя ідэі (валодаць крэатыўнасцю).
-АК-8.Валодаць навыкамі вуснай і пісьмовай камунікацыі.
-АК-9.Умець вучыцца, павышаць сваю кваліфікацыю на працягу ўсяго жыцця.

Патрабаванні да сацыяльна-асобасных кампетэнцый.

Студэнт павінен:

-СЛК-3.Валодаць здольнасцю да міжасобасных камунікацый.

-СЛК-4.Валодаць навыкамі здароўезберажэння.

Патрабаванні да прафесійных кампетэнцый.

Студэнт павінен быць здольным:

-ПК-1.Кіраваць вучэбна-пазнавальнай і вучэбна-даследчай дзейнасцю навучэнцаў.

-ПК-2.Выкарыстоўваць аптымальныя метады, формы і сродкі навучання.

-ПК-3.Арганізоўваць і праводзіць навучальныя заняткі розных відаў і формаў.

-ПК-4.Арганізоўваць самастойную працу навучэнцаў.

-ПК-11.Развіваць навучальныя магчымасці і здольнасці навучэнцаў на аснове сістэмнай педагагічнай дыягностыкі.

-ПК-12.Развіваць навыкі самастойнай працы навучэнцаў з вучэбнай, даведачнай, навуковай літаратурай і інш. крыніцамі інфармацыі.

-ПК-13.Арганізоўваць і праводзіць карэкцыйна-педагагічную дзейнасць з навучэнцамі.

-ПК-14.Папярэджваць і пераадольваць непаспяховасць навучэнцаў.

-ПК-15.Фармуляваць адукацыйныя і выхаваўчыя мэты.

-ПК-16.Ацэньваць навучальныя дасягненні навучэнцаў, а таксама ўзроўні іх выхаванасці і развіцця.

-ПК-17.Ажыццяўляць прафесійную самаадукацыю і самавыхаванне з мэтай удасканалення прафесійнай дзейнасці.

-ПК-18.Арганізоўваць цэласны адукацыйны працэс з улікам сучасных адукацыйных тэхналогій і педагагічных інавацый.

-ПК-19.Аналізаваць і ацэньваць педагагічныя з’явы і падзеі мінулага ў святле сучасных навуковых ведаў.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны “Гісторыя касцюма і сцэнічнае афармленне танца” студэнт павінен

ведаць:

- асноўныя элементы касцюма;
- асаблівасці традыцыйных і гістарычных касцюмаў розных народаў і эпох;
- асаблівасці ўвасаблення касцюма на сцэне (у харэаграфічных кампазіцыях);
- асноўныя тэндэнцыі развіцця мастацтва сцэнаграфіі.

умець:

- адрозніваць касцюм розных эпох і народаў свету;

- вызначаць асноўны склад касцюма пэўнага народа пэўнай гістарычнай эпохі;
- выкарыстоўваць этнаграфічны матэрыял у сцэнічным увасабленні танца.

валодаць:

- навыкамі аналізу сцэнічнага касцюма з вылучэннем нацыянальнай, гістарычнай і мастацка-стылявой спецыфікі.

Структура зместу вучэбнай дысцыпліны “Гісторыя касцюма і сцэнічнае афармленне танца” вызначана на аснове тэматычнага падыходу.

Вучэбная дысцыпліна “Гісторыя касцюма і сцэнічнае афармленне танца” (дысцыпліна па выбары) вывучаецца на дзённай і завочнай формах атрымання вышэйшай адукацыі.

На вывучэнне вучэбнай дысцыпліны “Гісторыя касцюма і сцэнічнае афармленне танца” адведзена ўсяго 66 гадзін. З іх для студэнтаў дзённай формы атрымання адукацыі выдзелена у 5 семестры 34 гадзіны аўдыторных заняткаў (з іх 22 лекцыйных + 12 семінарскіх). На самастойную працу студэнтаў адведзена 32 гадзіны. Для студэнтаў завочнай формы атрымання адукацыі выдзелена 10 аўдыторных гадзін (8 – лекцыйных, 2 – семінарскіх). 3 курс 6 сем.

Выніковай формай кантролю ведаў на дзённай і завочнай формах атрымання вышэйшай адукацыі з’яўляецца залік (6 семестр).

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Тэма 1. Касцюм: яго асаблівасці і значэнне

1. Паняцце “касцюм”, яго асаблівасці.
2. Касцюм як увасабленне светапогляду эпохі.
3. Крыніцы вывучэння касцюма.
4. Асноўныя складаючыя касцюма (адзенне, абутак, прычоскі і галаўныя ўборы, аксэсуары, упрыгожванні, касметыка).
5. Формаўтварэнне ў касцюме. Асаблівасці стылёвага формаўтварэння ў касцюме.
6. Асноўныя заканамернасці кампазіцыі касцюма. Асаблівасці візуальнага ўспрымання формы касцюма. Сродкі кампазіцыі касцюма: прапорцыі, маштаб, сіметрыя, рытм і г.д. Цэльнасць.
7. Колер ў касцюме.
8. Касцюм першабытных часоў.

Тэма 2. Касцюм старажытнага Егіпта. Касцюм Старажытнай Персіі

1. Тканіна для адзення егіпцяна, спосабы яе апрацоўкі.
2. Касцюм фараона.
3. Касцюм вярхоўнай знаці і жрацоў.
4. Жаночы касцюм егіпцянак. Касцюм царыцы.
5. Абутак егіпцяна.
6. Упрыгожванні і касметыка ў старажытным Егіпце.
7. Прычоскі і галаўныя ўборы егіпцяна.
8. Касцюм цара ў старажытнай Персіі.
9. Касцюм воіна ў Персіі.
10. Традыцыйны мужчынскі касцюм Персіі.
11. Жаночы касцюм у Персіі.
12. Абутак жыхароў Персіі.
13. Упрыгожванні і касметыка ў старажытнай Персіі.
14. Прычоскі і галаўныя ўборы жыхароў Персіі.

Тэма 3. Традыцыйны кітайскі касцюм. Традыцыйны японскі касцюм

1. Традыцыйны мужчынскі касцюм жыхароў Кітая.
2. Жаночы касцюм у Кітаі.
3. Упрыгожванні і касметыка ў старажытным Кітаі.
4. Прычоскі і галаўныя ўборы жыхароў Кітая.
5. Традыцыйны мужчынскі касцюм жыхароў Японіі.
6. Жаночы касцюм у Японіі.
7. Упрыгожванні і касметыка ў Японіі.
8. Прычоскі і галаўныя ўборы жыхароў Японіі.

Тэма 4.Традыцыйны індыйскі касцюм. Традыцыйны турэцкі касцюм

1. Касцюм цара ў Старажытнай Індыі.
2. Традыцыйны мужчынскі касцюм жыхароў Індыі.
3. Жаночы касцюм у Індыі.
4. Упрыгожванні і касметыка ў старажытнай Індыі.
5. Прычоскі і галаўныя ўборы жыхароў Індыі.
6. Традыцыйны мужчынскі касцюм жыхароў Турцыі.
7. Жаночы касцюм у Турцыі.
8. Упрыгожванні і касметыка ў Турцыі.
9. Прычоскі і галаўныя ўборы жыхароў Турцыі.
- 10.Абутак туркаў.

Тэма 5. Традыцыйны яўрэйскі касцюм. Традыцыйны мангольскі касцюм

1. Традыцыйны мужчынскі касцюм яўрэяў.
2. Жаночы касцюм яўрэяў.
3. Упрыгожванні і касметыка ў яўрэйскім касцюме.
4. Прычоскі і галаўныя ўборы яўрэяў.
5. Традыцыйны мужчынскі касцюм Манголіі.
6. Жаночы касцюм у Манголіі.
7. Касцюм воіна ў Манголіі.
8. Упрыгожванні і касметыка ў Манголіі.
9. Прычоскі і галаўныя ўборы жыхароў Манголіі.

Тэма 6.Антычны касцюм. Візантыйскі касцюм. Касцюм варвараў

1. Крыта-мікенскі касцюм.
2. Касцюм старажытных грэкаў.
3. Этрускі касцюм.
4. Старажытнарымскі касцюм.
5. Мужчынскі касцюм жыхароў Візантыі.
6. Жаночы касцюм у Візантыі.
7. Абутак жыхароў Візантыі.
8. Упрыгожванні і касметыка ў касцюме Візантыі.
9. Гальскі касцюм.
- 10.Касцюм скіфаў.
- 11.Асаблівасці касцюма галаў: штаны “бракка”, плашчы “сагум”, “паліум”, зброя воінаў, прычоскі і галаўныя ўборы.
- 12.Асаблівасці касцюма скіфаў: скураная вопратка, галаўныя ўборы і прычоскі.

Тэма 7.Традыцыйны рускі касцюм. Усходнеславянскі касцюм

1. Традыцыйны мужчынскі касцюм жыхароў Русі.
2. Жаночы касцюм на Русі.

3. Княжаскі касцюм.
4. Касцюм воіна на Русі.
5. Упрыгожванні і касметыка ў рускім касцюме.
6. Прычоскі і галаўныя ўборы ў рускім касцюме.
7. Традыцыйны мужчынскі касцюм усходніх славян.
8. Жаночы касцюм усходніх славянак.
9. Упрыгожванні і касметыка ва ўсходнеславянскім касцюме.
10. Прычоскі і галаўныя ўборы ва ўсходнеславянскім касцюме.

Тэма 8. Традыцыйны беларускі касцюм

1. Традыцыйныя комплексы жаночага і мужчынскага адзення.
2. Характарыстыка і адметныя асаблівасці розных строяў беларускага народнага касцюма. Колер. Матэрыялы. Канструктыўныя і дэкарагвыўныя асаблівасці састаўных частак. Узроставыя і іншыя прыкметы.
3. Кашуля – аснова традыцыйных комплексаў беларускага касцюма. Асаблівасці кроя. Тыпы, віды. Дэкаратыўнае аздабленне. Выкарыстанне дэкаратыўна-канструктыўных швоў.
4. Паясное адзенне. Спадніцы. Фартухі. Тыпы. Віды. Матэрыялы. Дэкаратыўнае аздабленне. Асаблівасці выканання.
5. Гарсэт, кабат. Віды. Дэкаратыўныя і канструктыўныя вырашэнні. Асноўныя і дапаможныя матэрыялы. Колер. Паясы. Асноўныя віды.
6. Галаўныя ўборы. Разнастайныя віды галаўных убораў. Аздабленне. Разнастайнасць па ўзроставых прыметах. Хусткі. Дэкаратыўнае аздабленне. Прычоскі. Абутак.

Тэма 9. Заходнееўрапейскі касцюм эпохі Сярэднявечча

1. Асаблівасці касцюма раманскага стылю: верхняя і ніжняя тунікі, плашч “манто”, вузкія штаны, сукенкі, скураныя сапагі, башмакі, туфлі і інш.
2. Асаблівасці касцюма гатычнага стылю: кафтаны “котардзі” і “блію”, плашчы “нарамнік”, “уплэнд”.
3. Касцюм манахаў у эпоху Сярэднявечча.
4. Галаўныя ўборы ў эпоху Сярэднявечча: бярэты з футравай атарочкай, востраканечныя або цыліндрычныя шляпы, чапцы, парчовыя павязкі і інш.
5. Мужчынскі касцюм перыяду позняга Сярэднявечча
6. Жаночы касцюм перыяду позняга Сярэднявечча.
7. Касцюм рыцара.
8. Абутак у перыяд Сярэднявечча.
9. Прычоскі і галаўныя ўборы ў перыяд позняга Сярэднявечча.
10. Упрыгожванні і касметыка ў эпоху Сярэднявечча.

Тэма 10. Касцюм эпохі Адраджэння

1. Мужчынскі касцюм эпохі Адраджэння.

2. Жаночы касцюм эпохі Адраджэння.
3. Абутак у эпоху Адраджэння.
4. Прычоскі і галаўныя ўборы ў эпоху Адраджэння.
5. Упрыгожванні і касметыка ў эпоху Адраджэння.

Тэма 11. Заходнееўрапейскі касцюм 17-18 стст.

1. Мужчынскі касцюм 17 ст. у еўрапейскіх краінах.
2. Жаночы касцюм 17 ст.
3. Касцюм воінаў у 17 ст.
4. Абутак у 17 ст. у еўрапейскіх краінах.
5. Прычоскі і галаўныя ўборы ў 17 ст.
6. Упрыгожванні і касметыка ў 17 ст.
7. Касцюм стылю барока.
8. Касцюм стылю ракако.
9. Касцюм стылю ампір.

Тэма 12. Касцюм 19 ст.

1. Касцюм стылю рамантызм.
2. Мужчынскі касцюм першай паловы 19 ст.
3. Жаночы касцюм першай паловы 19 ст.
4. Абутак у першай палове 19 ст.
5. Прычоскі і галаўныя ўборы ў першай палове 19 ст.
6. Упрыгожванні і касметыка ў першай палове 19 ст.
7. Мужчынскі касцюм другой паловы 19 ст.
8. Жаночы касцюм другой паловы 19 ст.
9. Абутак у другой палове 19 ст.
10. Прычоскі і галаўныя ўборы ў другой палове 19 ст.
11. Упрыгожванні і касметыка ў другой палове 19 ст.

Тэма 13. Касцюм 20 – пачатку 21 стст.

1. Мужчынскі касцюм пачатку 20 ст.
2. Жаночы касцюм пачатку 20 ст.
3. Абутак у пачатку 20 ст.
4. Прычоскі і галаўныя ўборы ў пачатку 20 ст.
5. Упрыгожванні і касметыка ў пачатку 20 ст.
6. Мужчынскі касцюм 20 – пачатку 21 стст.
7. Жаночы касцюм 20 – пачатку 21 стст.
8. Абутак у 20 – пачатку 21 стст.
9. Прычоскі і галаўныя ўборы ў 20 – пачатку 21 стст.
10. Упрыгожванні і касметыка ў 20 – пачатку 21 стст.

Тэма 14. Сцэнаграфія як від мастацтва

1. Паняцце «сцэнаграфія».
2. Кампаненты сцэнаграфіі: сцэнічнае асяроддзе, сцэнічнае святло, сцэнічная кінэтыка, сцэнічны касцюм і грым.

3. Выразныя сродкі сцэнаграфіі: сцэнічная прастора, час, унутраная дынаміка.
4. Сцэнаграфія як сінтэз розных відаў мастацтва: жывапісу, скульптуры, графікі, архітэктуры.
5. Дзейнасная прырода тэатра як аснова сцэнаграфіі. Канфлікт у сцэнаграфіі.
6. Асновы мастацтва грыва.

Тэма 15. Прынцыпы стылізацыі касцюма

1. Прынцыпы стылізацыі пры стварэнні вобразаў: умоўнасць, абагульненасць формы, геаметрызацыя, лаканізм, плоскаснасць, вобразнасць, дэкаратыўнасць і інш.
2. Праца з аналагамі Асаблівасці стварэння ляльнага вобразу.
3. Выкарыстанне народных традыцый у праектаванні сцэнічных вобразаў.
4. Навакольнае асяроддзе – аснова стварэння вобразаў.
5. Асаблівасці стварэння сцэнічнага вобразу.

Тэма 16. Выкарыстанне народных традыцый у праектаванні сцэнічнага касцюма. Распрацоўка наглядна-метадычнага комплексу

Распрацоўка-праектаванне наглядна-метадычнага комплексу сцэнічнага касцюма з выкарыстаннем народных традыцый.

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

“Гісторыя касцюма і сцэнічнае афармленне танца” для дзённай формы атрымання адукацыі

Нумар раздзела, тэмы, занятка	Назва раздзела, тэмы, занятка; пералік вучаемых пытанняў	Колькасць аўдыторных гадзін					Пазааўдыторная самастойная работа	Метадычнае забеспячэнне заняткаў (наглядныя, метадычныя дапаможнікі і інш.) лекцыі	Формы кантролю ведаў практычных заняткі
		лекцыі	практычныя заняткі	семінарскія заняткі	лабараторныя заняткі	кіруемая (кантралюемая) самастойная			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
III курс 6 семестр									
1.	Касцюм: яго асаблівасці і значэнне	2					2	Літаратура Асноўная [1],[2], Дадатковая [14], [21]	Ацэньванне на аснове дзелавой гульні
2.	Касцюм старажытнага Егіпта Касцюм старажытнай Персіі	2					2	Літаратура Асноўная [2], Дадатковая [4], [8],[19]	Справаздачы па дамашніх практыкаваннях з іх вуснай абаронай.
3.	Традыцыйны кітайскі касцюм Традыцыйны японскі касцюм			2			2	Літаратура Асноўная [2], Дадатковая [7], [8]	Тэсты
4.	Традыцыйны індыйскі касцюм Традыцыйны турэцкі касцюм	2					2	Літаратура Асноўная [2], Дадатковая [3], [15], [22], [30]	Ацэньванне на аснове дзелавой гульні
5.	Традыцыйны яўрэйскі касцюм Традыцыйны мангольскі касцюм	2					2	Літаратура Асноўная [2], Дадатковая [15], [22]	Калоквіум
6.	Антычны касцюм. Візантыйскі касцюм. Касцюм варвараў			2			2	Літаратура Асноўная [2],	Ацэньванне на аснове дзелавой гульні

								Дадатковая [3], [9]	
7.	Традыцыйны рускі касцюм. Усходнеславянскі касцюм	2					2	Літаратура Асноўная [2], Дадатковая [3], [8]	Кантрольныя работы
8.	Традыцыйны беларускі касцюм	2					2	Літаратура Асноўная [1], Дадатковая [3], [5],[6]	Кантрольныя работы
9.	Заходнееўрапейскі касцюм эпохі Сярэднявечча			2			2	Літаратура Асноўная [2], Дадатковая [11]],[14]	Тэсты
10.	Касцюм эпохі Адраджэння	2					2	Літаратура асноўная[2], дадатковая[21], [22]	Кантрольныя работы
11.	Заходнееўрапейскі касцюм 17-18 стст.	2					2	Літаратура Асноўная [2], [1], Дадатковая [24], [26]	Даклады на канферэнцыях
12.	Заходнееўрапейскі касцюм 19 ст.			2			2	Літаратура Асноўная [2], [1], Дадатковая [23], [27]	Тэсты
13.	Касцюм 20 – пачатку 21 стст.	2					2	Літаратура Асноўная [2], [1], Дадатковая [21], [22],[28]	Даклады
14.	Сцэнаграфія як від мастацтва	2					2	Літаратура Асноўная [1],[6], дадатковая [17],[20],[32]	Тэсты
15.	Прынцыпы стылізацыі касцюма	2					2	Літаратура Асноўная [1],[2], Дадатковая [17], [25]	Кантрольныя апытанні
16.	Выкарыстанне народных традыцый у праектаванні сцэнічнага касцюма. Распрацоўка наглядна-метадычнага комплексу			2				Літаратура Асноўная [1],[2], Дадатковая [12], [17],[19],[23],[31]	Абарона праекта
17.	Выкарыстанне народных традыцый у			2			2	Літаратура Асноўная [1],[2],	Справаздачы па дамашніх практыкаваннях з іх

	праектаванні сцэнічнага касцюма. Распрацоўка наглядна-метадычнага комплексу							Дадатковая [12], [17],[19],[29]	вуснай абаронай.
	УСЯГО	22		12			32		Залік

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

“Гісторыя касцюма і сцэнічнае афармленне танца” для завочнай формы атрымання адукацыі

Нумар раздзела, тэмы, занятка	Назва раздзела, тэмы, занятка; пералік вивучаемых пытанняў	Колькасць аўдыторных гадзін					Метадычнае забеспячэнне заняткаў (наглядныя, метадычныя дапаможнікі і інш.) лекцыі	Формы кантролю ведаў,
		лекцыі	практычныя заняткі	семінарскія заняткі	лабараторныя заняткі	ктруемая (кантралюемая) самастойная		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
III курс 6 семестр								
1.	Касцюм: яго асаблівасці і значэнне Касцюм старажытнага Егіпта Антычны касцюм.	2					Літаратура асноўная [1],[2], дадатковая [3], [4], [8],[9]	Кантрольныя работы
2.	Традыцыйны беларускі касцюм. Традыцыйны рускі касцюм. Усходнеславянскі касцюм.	2					Літаратура асноўная [2],[1], дадатковая [3],[5],[8]	Тэсты
3.	Заходнеўрапейскі касцюм эпохі Сярэднявечча Касцюм эпохі Адраджэння	2					Літаратура асноўная [2], дадатковая [11], [21], [22]	Калоквіум
4.	Заходнеўрапейскі касцюм 17-18 стст. Заходнеўрапейскі касцюм 19 ст. Касцюм 20 – пачатку 21 стст.	2					Літаратура асноўная [2], дадатковая [21], [22]	Калоквіум
5.	Сцэнаграфія як від мастацтва. Прынцыпы стылізацыі касцюма. Выкарыстанне народных традыцый у праектаванні сцэнічнага касцюма. Распрацоўка наглядна-метадычнага комплексу			2			Літаратура Асноўная [1],[2], Дадатковая [5],[6], [12], [17],[19], [20], [27],	Даклады
	УСЯГО	8		2				Залік

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

СПІС ЛІТАРАТУРЫ

Асноўная:

1. Мазурина, Н. Г. Костюм и сценическое оформление танца : учеб.-метод. пособие / Н. Г. Мазурина, Н. А. Дорохович. – Минск : БГПУ, 2019. – 111 с.

2. Костюм и сценическое оформление танца (дисциплина по выбору) : Электронный учебно-методический комплекс по учебной дисциплине для специальности 1-03 01 07 Музыкальное искусство, ритмика и хореография [Электронный ресурс] / Н. Г. Мазурина,. – Режим доступа : <http://elib.bspu.by/handle/doc/44850>. - Дата доступа : 29.04.2019.

Дадатковая:

3. Лазука, Б. А. Гісторыя сусветнага мастацтва: ад старажытных часоў па XVI стагоддзе / Б. А. Лазука. – Мінск : Беларусь, 2010. – 311 с.

4. Пяткевіч, А. М. Музычна-тэатральная культура Беларусі (X–XVIII ст.) : дапаможнік / А. М. Пяткевіч ; М-ва адукацыі Рэсп. Беларусь, Гродзен. дзярж. ун-т. – Гродна : ГрДУ, 2010. – 48 с.

5. Сахута, Я. М. Беларускае народнае мастацтва / Я. М. Сахута. – Мінск : Беларусь, 2011. – 367 с.

6. Беларусы. Т. 13. Тэатральнае мастацтва / Р.Б. Смольскі [і інш.] ; навук. рэд. А. І. Лакотка; рэдкал. : В.М. Ярмалінская [і інш.] ; Нац. акад. навук Беларусі, Ін-т мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя К. Крапівы. – Мінск : Беларус. навука, 2012. – 758 с.

7. Блейз, А. История в костюмах / А. Блейз. – М. : Экслибрис, 2002. – 176 с.

8. Блохина, И. В. История костюма / И. В. Блохина. – Минск : Харвест, 2009. – 192 с.

9. Большая иллюстрированная энциклопедия древностей / Пер. на рус. язык Б. Б. Михайлова. – Прага, 1980. – 504 с.

10. Бялявіна, В. М. Жаночы касцюм на Беларусі / В. М. Бялявіна, Л. В. Ракава. – Мінск : Беларусь, 2007. – 351 с.

11. Бялявіна, В.М. Мужчынскі касцюм на Беларусі / В. М. Бялявіна, Л. В. Ракава. – Мінск : Беларусь, 2007. – 303 с.

12. Васильев, Л. С. Культы, религия, традиция в Китае / Л. С. Васильев. – М., 1970. – 306 с.

13. Вейс, Г. История культуры народов мира : Костюм. Украшения. Предметы быта. Вооружение. Храмы и жилища. Обычаи и нравы / Г. Вейс. – М., 2004. – 959 с.

14. Винничук, Л. Люди, нравы, обычаи Древней Греции и Рима / Л. Винничук. – М., 1988. – 412 с.

15. Гиро, П. Частная и общественная жизнь римлян / П. Гиро. – СПб., 1995. – 256 с.
16. Гуревич, А. Я. Культура и общество средневековой Европы глазами современников / А. Я. Гуревич. – М., 1989. – 188 с.
17. Дубянецкі, Э.С. Сусветная культура : Ад старажытнасці да нашых дзён : папул. энцыкл. дав. / Э.С. Дубянецкі. – Мінск : БелЭн, 2001. – 240 с.
18. Дудникова, Г. П. История костюма / Г. П. Дудникова – Ростов-на Дону : Феникс, 2001. – 423 с.
19. Дучыц, Л. У. Касцюм жыхароў Беларусі X–XIX стст. (паводле археалагічных звестак) / Пад рэд. Г. В. Штыхава. – Мінск : Навука і тэхніка, 1995. – 80 с.
20. Кацар, М. С. Беларускі арнамент. Ткацтва. Вышыўка / Навук. рэд. Я. М. Сахута. – Мінск : БелЭн, 2013. – 224 с.
21. Композиция костюма : учебное пособие / Г. М. Гусейнов, В. В. Ермилова, Д. Ю. Ермилова и др. – М., 2003. – 216 с.
22. Куклы мира / Вед. ред. Е. Ананьева. – М., 2003. – 303 с.
23. Маленка, Л. І. Беларускі народны касцюм / Л. І. Маленка. – Мінск : Ураджай, 2001. – 160 с.
24. Михайлова, А. А. Сценография: теория и опыт / А. А. Михайлова. – М. : Советский художник, 1990. – 334 с.
25. Нанн, Д. История костюма. 1200–2000. / Д. Нанн. – М. : АСТ, 2009. – 344 с.
26. Плаксина, Э. Б. История костюма. Стили и направления / Э. Б. Плаксина, Л. А. Михайловская, В. П. Попов. – М. : Академия, 2008. – 486 с.
27. Раманюк, М. Ф. Беларускае народнае адзенне / М. Ф. Раманюк. – Мінск : Беларусь. 1981. – 248 с.
28. Серебрякова, К. Г. Детский костюм XVIII – первой четверти XX века / К. Г. Серебрякова. – М. : «Государственный Исторический музей», 2010. – 345 с.
29. Современный словарь-справочник по искусству / Науч. ред. и сост. А. А. Мелик-Пашаев. – М., 1999. – 425 с.
30. Улащик, Н. Н. Одежда белорусов 16–18 вв. ВКЛ : Древняя одежда народов Восточной Европы / Н. Н. Улащик, отв. ред. М. Г. Рабинович. – М. : Наука, 1986.
31. Школьников, С. П. Основы сценического грима / С. П. Школьников. – Минск : Вышэйшая школа, 1976. – 192 с.
32. Ярмалінская, В. М. Сцэнаграфія Беларусі XX – пачатку XXI ст. / В. М. Ярмалінская. – Мінск : Беларус. навука, 2010. – 224 с.

Наглядныя дапаможнікі і дыдактычны матэрыял

1. Схематычныя малюнкi па гісторыі касцюма, табліцы.
2. Асноўныя тэхналогіі беларускіх народных швоў: краявыя, упрыгожваючыя, сцябельчатыя, пецяльныя, вышыўка крыжыкам і нацяг.
3. Копіі Беларускага народнага касцюма.
4. Схемы, табліцы і творчыя працы студэнтаў.
5. Музейныя экспанаты з этнаграфічнага музея кафедры тэорыі і методыкі выкладання мастацтва.

МЕТАДЫЧНЫЯ РЭКАМЕНДАЦЫІ ПА АРГАНІЗАЦЫІ САМАСТОЙНАЙ ПРАЦЫ СТУДЭНТАЎ

Самастойная работа студэнтаў па засваенні вучэбнай дысцыпліны “Гісторыя касцюма і сцэнічнае афармленне танца” складаецца з шэрагу відаў дзейнасці:

1. Азнямленне са схематычнымі малюнкамі па гісторыі касцюма, табліцамі.
2. Засваенне асноўных тэхналогій беларускіх народных швоў: краявыя, упрыгожваючыя, сцябельчатыя, пецяльныя, вышыўка крыжыкам і нацяг.
3. Вывучэнне копій Беларускага народнага касцюма.
4. Стварэнне схем, табліц і творчых прац студэнтаў.
5. Наведванне музеяў (Нацыянальнага мастацкага музея, Музея старажытнабеларускай культуры, музея лялек кафедры мастацкай адукацыі і музея кафедры тэорыі і методыкі выкладання мастацтва факультэта эстэтычнага выхавання і інш.).
6. Азнямленне з часопісамі, якія ўтрымліваюць выявы касцюмаў.
7. Наведванне спектакляў, канцэртаў, харэаграфічных пастановак.

ПЕРАЛІК СРОДКАЎ ДЫЯГНОСТЫКІ ВЫНІКАЎ НАВУЧАЛЬнай ДЗЕЙНАСЦІ

Для дыягностыкі сфармаванасці гісторыка-мастацкіх кампетэнтнай студэнтаў па навучальнай дысцыпліне “Гісторыя касцюма і сцэнічнае афармленне танца” рэкамендуецца выкарыстоўваць наступныя сродкі:

1. Вусная форма.
 - 1) Калоквіум.
 - 2) Даклады.
 - 3) Ацэньванне на аснове дзелавой гульні.
2. Пісьмовая форма:
 - 1) Тэсты.
 - 2) Кантрольныя апытанні.
 - 3) Кантрольныя работы.
 - 4) Пісьмовы залік.
3. Вусна-пісьмовая форма:
 - 1) Справаздачы па дамашніх практыкаваннях з іх вуснай абаронай.

Выніковай формай кантролю ведаў і ўменняў студэнтаў з’яўляецца залік, якія праходзіць у пісьмовай форме.

Требования к выполнению самостоятельной работы студентов

№ п/п	Название темы, раздела	Кол-во часов на СРС	Задание	Форма выполнения
1	Костюм: его особенности и значение	2	Выделить особенности, составные элементы и значение костюма	Краткий конспект
2	Костюм древнего Египта. Костюм древней Персии	2	Выделить этапы развития искусства Древнего Египта. Подобрать иллюстративный материал к теме.	Иллюстративный материал к теме (зрительный ряд)
3	Традиционный китайский костюм. Традиционный японский костюм	2	Дать сравнительную характеристику традиционных костюмов Китая и Японии	Сравнительная характеристика традиционных костюмов Китая и Японии (таблица)
4	Традиционный индийский костюм. Традиционный турецкий костюм	2	Подобрать иллюстративный материал к теме	Иллюстративный материал к теме (зрительный ряд)
5	Традиционный еврейский костюм. Традиционный монгольский костюм	2	Подобрать иллюстративный материал к теме	Иллюстративный материал к теме (зрительный ряд)
6	Античный костюм. Византийский костюм. Костюм варваров	2	Дать сравнительную характеристику античного, византийского костюма и костюма варваров	Сравнительная характеристика античного, византийского костюма и костюма варваров (таблица)
7	Традиционный русский костюм. Восточнославянский костюм	2	Дать сравнительную характеристику традиционного русского и восточнославянского костюмов	Сравнительная характеристика традиционного русского и восточнославянского костюмов (таблица)
8	Традиционный белорусский костюм	2	Раскрыть характерные черты традиционного белорусского костюма	Презентация
9	Западноевропейский костюм эпохи Средневековья	2	Выделить типы костюмов, образов в западноевропейском костюме эпохи Средневековья	Перечень типов костюмов, образов в западноевропейском костюме эпохи Средневековья

10	Костюм эпохи Возрождения	2	Выделить типы костюмов, образов в западноевропейском костюме эпохи Возрождения. Подобрать иллюстративный материал к теме	Перечень типов костюмов, образов в западноевропейском костюме эпохи Возрождения. Иллюстративный материал к теме (зрительный ряд)
11	Западноевропейский костюм 17-18 вв.	2	Изучить основные стилевые тенденции в развитии западноевропейского костюма 17-18 вв.	Характеристика основных стилевых тенденций в развитии западноевропейского костюма 17-18 вв. (письменно)
12	Костюм 20 - начала 21 вв.	2	Изучить основные стилевые тенденции в развитии костюма 20 - начала 21 вв.	Презентация
13	Сценография как вид искусства	2	Изучить особенности сценографии как вида искусства	План-конспект
14	Принципы стилизации костюма	2	Изучить принципы стилизации костюма	Презентация
15	Использование народных традиций в проектировании сценического костюма	2	Выделить характерные черты белорусских народных традиций при проектировании сценического костюма	Характеристика основных черт белорусских народных традиций при проектировании сценического костюма
16	Разработка наглядно-методического комплекса	2	Разработать наглядно-методический комплекс по теме «Использование народных традиций в проектировании сценического костюма»	Наглядно-методический комплекс по теме «Использование народных традиций в проектировании сценического костюма»
Всего		32		

ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ УВА

Назва дысцыпліны, з якой патрабуецца ўзгадненне	Назва кафедры	Прапановы аб зменах у змесце вучэбнай праграмы ўстанавы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне	Рашэнне, прынятае кафедрай, якая распрацавала праграму (з указаннем даты і нумара пратакола)
1. Сусветная мастацкая культура	Тэорыі і методыкі выкладання мастацтва	Пры вывучэнні касцюмаў розных краін і гістарычных эпох выключыць дубліраванне характарыстыкі мастацкіх стыляў	Пратакол № ____ ад _____ г.
2. Гісторыя выканальніцкага майстэрства			
3. Мастацкая культура Беларусі			
4. Асновы кампазіцыі і методыка працы з дзіцячым харэаграфічным ансамблем			